

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-методичної роботи

Карина ЛЕМАШКАЛО

Міжнародна економіка

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань *05 Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність *051 Економіка*
Освітній рівень *перший (бакалаврський) рівень*
Освітня програма *Міжнародна економіка*

Статус дисципліни *обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання *українська*

Завідувач кафедри
міжнародної економіки і менеджменту

Надія ПРОСКУРНИНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної економіки і менеджменту
Протокол № 2 від 09.09.2021 р.

Розробник:

Бестужева С. В., к.е.н., доц. кафедри міжнародної економіки і менеджменту

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сучасний динамічний розвиток світової економіки характеризується поглибленням глобалізаційних та інтеграційних процесів, що свідчить про посилення взаємодії та взаємозалежності країн. Нині економічний добробут будь-якої країни значною мірою залежить від ступеня відповідності національної економічної політики сучасним реаліям розвитку міжнародного бізнесу. Це стосується, насамперед, структури економіки, конкурентоспроможності товарів та послуг, науково-технологічного, інфраструктурного та інституціонального забезпечення ринкових процесів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формування у студентів системи сучасних теоретичних знань, вмінь та практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	екзамен

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Макроекономіка	Міжнародні комерційні операції
Мікроекономіка	Міжнародна інвестиційна діяльність
Економікам України	Міжнародні фінанси
Економіка підприємства	Економічна діагностика у міжнародному бізнесі

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	РН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу
СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.	РН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.
СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування	РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	
СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)
ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.	РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.	РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки,

	інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
СК1.Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро-та міжнародному рівнях.	РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
СК4.Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
СК5.Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
СК1.Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро-та міжнародному рівнях.	РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин..
СК11.Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного	РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

інструментарію.	
ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
СК4.Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
СК5.Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	РН20.Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
СК1.Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро-та міжнародному рівнях.	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
СК4.Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
СК11.Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
СК5.Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави	РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий розділ 1

Міжнародна економіка – підсистема світового господарства. Міжнародний рух чинників виробництва

Тема 1. Міжнародна економічна система

1.1. Міжнародний поділ праці (МПП), як основа міжнародної економічної системи

Сутність міжнародної економічної системи. Міжнародний поділ праці (МПП), як основа міжнародної економічної системи. Фактори, що впливають на розвиток МПП. Напрямки міжнародного поділу праці.

1.2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва

Форми міжнародного поділу праці: міжнародна спеціалізація виробництва, міжнародне кооперування виробництва. Форми та види міжнародної спеціалізації виробництва. Класифікація міжнародного кооперування.

1.3. Етапи та особливості розвитку сучасного світового господарства

Сутність сучасного світового господарства. Етапи та тенденції розвитку світового господарства. Основні особливості функціонування світового господарства другої половини 20-го століття. Основні риси та особливості розвитку сучасних МЕВ.

1.4. Сутність, предмет та структура міжнародних економічних відносин

Поняття, сутність, предмет, об'єкти, головні суб'єкти, мета і структура міжнародних економічних відносин (МЕВ). Рівні МЕВ як глобальних відносин. Основні принципи МЕВ. Національні економічні інтереси як засіб реалізації МЕВ. Форми прояву інтересів: загальнонаціональні та міжнародні. Особливості сучасних МЕВ.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність

2.1. Середовище МЕВ та характеристика факторів політико-правового середовища

Середовище МЕВ та його особливості. Середовище розвитку МЕВ та його основні фактори. Характеристика факторів політико-правового середовища. Рівні та органи адміністративно-правового регулювання МЕВ. Показники оцінки політико-правового середовища МЕВ та фактор впливу на його зміни.

2.2. Характеристика факторів економічного середовища

Національні економіки та ознаки їх систематизації (регіональна, економічна, організаційна). Класифікація країн за методикою Світового банку за рівнем ВВП на душу населення. Класифікація країн за рівнем відкритості економіки. Основні характеристик и країн з відкритою економікою. Вплив рівня відкритості економіки на рівень інтегрованості країни у систему світогосподарських зв'язків.

Класифікація країн за соціально-економічною ознакою, як найбільш адекватною потребам теорії та практики МЕВ. Країни з розвинутою ринковою економікою в системі МЕВ та їх загальна характеристика. Соціально-економічна диференціація країн, що розвиваються. Основні риси країн, що розвиваються, їх місце і роль в міжнародному обміні. Загальна характеристика, основні причини відокремлення, досвід розвитку «Н.І.К.». Порівняльна характеристика експортоорієнтованої моделі розвитку азійських «Н.І.К.» та імпортозаміщуючої моделі розвитку латиноамериканських «Н.І.К.». Систематизація країн з економічною моделлю перехідного типу та їх характеристика. Основні напрями системних ринкових перетворень, що мають бути реалізовані в процесі трансформації перехідних суспільств.

2.3. Характеристика чинників соціально-культурного середовища

Система ринкового середовища МЕВ та її характеристика. Фізіологічні, особисті психологічні фактори, на яких базується поведінка людей. Формування соціальної поведінки людей внаслідок природжених та надбаних в процесі життя факторів. Культура, її трансляція і засвоєння.

2.4. Характеристика факторів інфраструктурного середовища

Важливіші світоглядні та поведінкові аспекти, які формуються під впливом культури.

Інфраструктурне середовище МЕВ та його складові елементи. Енергетичне, транспортне та інформаційно-комунікаційне забезпечення країн світу.

2.5. Основні риси розвитку та методологічна база дослідження міжнародної економічної діяльності

Система національних рахунків (СНР) як система взаємозалежних показників розвитку економіки на макрорівні. Поняття та особливості визначення валового внутрішнього продукту, валового національного продукту (ВНП), ВНП на душу населення, національного доходу (НД), індексу суспільного розвитку країни, рейтингу конкурентоздатності країни.

2.6. Економічні інтереси та економічні закони сучасної міжнародної економічної діяльності

Характерні риси сучасної міжнародної економічної діяльності. Протиріччя в системі світового господарства як рушійна сила розвитку та диверсифікації міжнародних економічних відносин.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг

3.1. Теорії міжнародної торгівлі.

Теорія порівняльних витрат виробництва, принцип абсолютних порівняльних переваг у торгівлі. Модель Хекшера-Оліна, Самуельсона і парадокс Леонтьєва. Сучасні західні теорії модернізації МПП.

3.2. Сутнісна характеристика та структура світового ринку товарів та послуг

Сутнісна характеристика світового ринку. Територіальна структура світового ринку. Функціональна структура світового ринку. Риса й особливості розвитку світового ринку товарів та послуг. Товарні класифікації і номенклатури, які використовувалися в міжнародних відносинах. Класифікаційна схема Гармонізованої системи опису й кодування товарів. Поняття, специфічні риси, принципи та особливості міжнародної торгівлі. Показники, що характеризують участь країн у міжнародній торгівлі. Фактори, що впливають на рівень розвитку міжнародної торгівлі. Класифікація форм міжнародної торгівлі. Торгівля товарами та послугами. Традиційна торгівля та її види. Зустрічна торгівля як засіб підвищення конкурентоспроможності експортних товарів. Види зустрічної торгівлі. Класифікація послуг. Особливості розвитку міжнародної торгівлі транспортними, консалтинговими, туристичними, інжиніринговими, інформаційними послугами.

3.3. Організаційні форми міжнародної торгівлі.

Основні методи міжнародної торгівлі: торгівля напряму та через посередників. Переваги залучення посередників. Види посередницьких операцій і відповідні їм види угод. Загальна характеристика інституціональних посередників. Поняття, функції та різновиди міжнародних товарних бірж. Товари, що традиційно є предметом біржового обороту. Види і цілі біржових угод. Міжнародні аукціони, як метод збуту реальних товарів зі строго індивідуальними властивостями. Види і способи ведення аукціонних торгів. Міжнародні торги, як метод розміщення замовлень купівлі-продажу або підяду. Етапи проведення та особливості міжнародних торгів.

3.4. Особливості ціноутворення в міжнародній торгівлі.

Поняття світової ціни. Види цін, які залучаються як вихідна інформація про ціни світового ринку. Фактори, що впливають на ціноутворення на світових товарних ринках. Основні принципи міжнародного ціноутворення. Методологія розрахунку цін на експортовану та імпортовану продукцію. Комерційні поправки при визначенні цін на світових товарних ринках.

3.5. Основні тенденції в міжнародній торговельній політиці.

Концепції міжнародної торгівлі: політика вільної торгівлі та протекціонізму. Тарифне і нетарифне регулювання торговельно-економічних відносин.

3.6. Регулювання міжнародних торговельних відносин.

Протиріччя сучасної міжнародної торгівлі. Роль міжнародної організації – Генеральної асоціації по тарифам і торгівлі (Світової організації торгівлі) в регулюванні

міжнародної торгівлі (ГАТТ/СОТ).

Тема 4. Світовий фінансовий ринок

4.1. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку

Сутність, передумови створення та структура світового фінансового ринку.

4.2. Функції та структура світового фінансового ринку

Функції світового фінансового ринку. Характеристика ринку грошей, ринку банківських кредитів, ринку короткотермінових фінансових активів, валютного ринку, ринку цінних паперів. Основні форми регулювання світового фінансового ринку.

4.3. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків

Типи міжнародних фінансових ринків. Основні суб'єктами міжнародного фінансового ринку. Джерела фінансових ресурсів та активи фінансових інститутів. Прямі учасники фінансових операцій ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів, валютного ринку, страхового ринку, ринку золота, ринку нерухомості.

Тема 5. Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

5.1. Сутність та форми міжнародних інвестицій.

Сутність, мотиви та основні форми міжнародних інвестицій.

5.2. Сучасні тенденції розвитку міжнародного інвестування.

Сутність прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Міжнародна класифікація ПІІ. Загальносвітові тенденції прямого іноземного інвестування. Масштаби, структура, особливості та динаміка міжнародного руху капіталів. Механізм та соціально-економічні наслідки вивозу капіталу.

5.3. Спільне підприємництво у міжнародних економічних відносинах: сутність, види та мотиви.

Поняття та види спільного підприємництва. Основні економічні аспекти розвитку спільного підприємництва. Особливості функціонування спільних підприємств (СП). Шляхи реалізації форм міжнародного бізнесу. Поняття міжнародних спільних підприємств (МСП). Сукупність чинників, що впливають на масштаби, динаміку та результативність МСП. Стримуючі чинники розвитку іноземної підприємницької діяльності. Чинники, які визначають привабливість прямих інвестицій у формі спільних підприємств для приймаючої країни.

Тема 6. Міжнародний кредит

6.1. Сутність та класифікація міжнародних кредитів

Поняття, умови та вартість кредиту. Класифікація кредитів за різними ознаками та їх характеристика. Угоди про надання кредиту. Особливості та порядок надання комерційних кредитів. Банківське кредитування зовнішньої торгівлі. Порівняльна характеристика кредитних операцій, їх переваги та недоліки.

6.2. Сучасні форми міжнародного кредитування.

Поняття та особливості факторингу. Механізм здійснення факторингової операції. Поняття та особливості форфейтингу. Механізм здійснення форфейтингової операції. Поняття, суб'єкти та особливості лізингу. Види лізингових операцій та їх характеристика. Проектне фінансування як засіб сприяння експорту. Інвестиційна спрямованість проектного фінансування. Порівняльна характеристика нестандартних форм кредитування, їх переваги та недоліки.

6.3. Особливості сучасного розвитку світового ринку позичкових капіталів.

Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів. Функціональна структура: світовий грошовий ринок і світовий ринок капіталів. Географічна та інституціональна структура ринку позичкових капіталів. Основні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування.

6.4. Зовнішній борг країни: сутність, структура та методи регулювання.

Світова криза заборгованості та проблеми зовнішньої заборгованості України. Закордонні влучення в національну економіку: реальність і проблеми.

Тема 7. Світовий ринок праці

7.1. Сутність та еволюція формування світового ринку праці.

Сутність, структура та особливості формування міжнародного ринку праці. Об'єктивна необхідність й історико-економічні аспекти міжнародних переміщень населення. Міжнародний ринок робочої сили та передумови його формування. Найзначніші сегменти у структурі міжнародного ринку праці. Етапи розвитку міжнародного переміщення робочої сили.

7.2. Сучасні центри тяжіння робочої сили.

Основні світові ринки робочої сили. Експортери робочої сили на світовий ринок. Сучасні центри тяжіння робочої сили.

7.3. Особливості сучасного розвитку ринку праці.

Особливості сучасного розвитку ринку праці. Основні моделі трудових відносин, які характеризують сучасний світовий ринок праці.

Тема 8. Міжнародна трудова міграція

8.1. Сутність, види, причини міжнародної міграції робочої сили.

Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів. Спонукальні причини міграції населення. Основні соціально-економічні причини міжнародної трудової еміграції. Офіційні джерела інформації про міграцію робочої сили. Напрямки сучасних міграційних потоків.

8.2. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили.

Характерні риси міжнародної міграції в сучасних умовах розвитку світового господарства. Соціально-демографічні аспекти і наслідки міграції робочої сили для її експортерів та імпортерів.

8.3. Сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили.

Вплив глобалізації на міжнародні міграційні процеси. Загострення міжнародної взаємодії між країнами внаслідок інтенсифікації міграції робочої сили.

8.4. Державне регулювання міграційних процесів.

Державне регулювання ринку робочої сили. Одно-, двостороннє, багатостороннє регулювання в рамках

8.5. Роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародної міграції робочої сили.

інтеграційних угруповань. Напрямки регулювання процесів міграції робочої сили. Роль міжнародних організацій в регулюванні міграційних процесів. Міжнародна організація праці (МОП), її завдання, структура і напрямки діяльності. Характеристика державної міграційної політики США, Канади Австралії. Україна у світових міграційних процесах та її перспективи на міжнародному ринку праці. Сучасні масштаби міграційного руху населення України.

Змістовий розділ 2

Світова валютна система та міжнародні розрахунки. Стан і перспективи сучасних інтеграційних і глобалізаційних процесів

Тема 9. Світова валютна система

9.1. Сутність, структура та основні етапи формування світової валютної системи.

Валютна система як форма організації та регулювання валютних відносин. Сутність міжнародної та світової валютних систем. Головні завдання та функції світової валютної системи. Порівняльна характеристика світової та національної валютних систем. Структурні складові та основні вимоги для успішного функціонування світової валютної системи. Основні етапи розвитку міжнародної валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-

Вудська та Ямайська валютні системи: основні принципи, загальна характеристика, причини кризи та особливості. Європейська валютна система як форма регулювання валютних відносин країн Західної Європи. Історія створення Європейської валютної систем.

9.2. Валютний курс як основний елемент світової валютної системи.

Поняття «валюта», види валют. Міжнародні розрахункові валютні одиниці: СДР, ЄВРО. Конвертованість валюти. Валютний курс, валютний паритет. Теорія паритету купівельної спроможності валютного курсу. Види валютних курсів. Загальна характеристика режимів валютних курсів. Валютне котирування та методи його визначення.

9.3. Світовий валютний ринок: сутність, структура та тенденції сучасного розвитку.

Передумови створення, поняття, учасники, особливості та функції валютного ринку. Структура валютного ринку. Валютний ринок України. Діяльність Української міжбанківської валютної біржі (УМВБ). Торгівля банківськими металами в Україні. Правила використання готівкової іноземної валюти в Україні. Пункти обміну іноземної валюти та порядок їх організації.

9.4. Державна валютна політика: сутність та форми.

Поняття та структура валютної політики держави. Девізна політика як засіб регулювання курсу національної валюти. Дисконтна політика як метод приваблення іноземного капіталу в країну. Диверсифікація валютних резервів як засіб мінімізації валютних ризиків. Застосування валютних обмежень з метою впливу на обсяги здійснюваних валютних операцій.

9.5. Роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародних валютних відносин.

Міждержавні валютно-кредитні організації, що належать до системи інституціональних структур регулювання світової економіки і валютно-фінансових відносин.

Тема 10. Міжнародні розрахунки

10.1. Сутність, особливості та умови вибору міжнародних розрахунків при організації експортних та імпорتنих операцій.

б/р форми міжнародних розрахунків при здійсненні експортно-імпорتنих операцій. Порядок організації розрахунків за міжнародними угодами. Ризики, що виникають при міжнародних платежах.

10.2. Основні форми міжнародних розрахунків та їх характеристика.

Поняття, особливості та специфіка міжнародних розрахунків. Фактори, що впливають на загальна характеристика інкасо, схема операції. Сутність акредитивної операції. Класифікація акредитивів у зовнішній торгівлі. Проблеми проведення акредитивної операції. Банківський переказ. Комбіновані розрахунки. Переваги та недоліки форм міжнародних розрахунків. Практика використання міжнародних розрахункових операцій в Україні.

10.3. Міжнародні кредитні засоби обігу: векселі, чеки.

Поняття, види та обіг векселів згідно з положеннями Женевських вексельної Конвенції ООН. Поняття, види та обіг чеків згідно з положеннями Женевських чекової Конвенції ООН. Поняття поштового переказу, інструкції системи SWIFT.

Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

11.1. Сутність та структура платіжного балансу країни.

Платіжний баланс (ПБ), як відображення усіх операцій, зв'язаних з міжнародними розрахунками країни. Критерії та принципи розрахунку ПБ. Методологія складання платіжного балансу. Розуміння термінів економічна територія країни, резиденти-нерезиденти, ринкова ціна, розрахункова одиниця для формування ПБ. Основні відмінності між розрахунковим і платіжним балансами. Джерела інформації про ПБ

11.2. Методика складання платіжного балансу країни.

Стандартна схема платіжного балансу за методологією МВФ. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Зміст та структура рахунку поточних операцій. Зміст та структура рахунку операцій з капіталом і фінансових операцій. Значення та порядок формування

компенсуючих статей ПБ (Рахунки офіційних резервів і Чисті помилки й пропуски).

11.3. Методи регулювання платіжного балансу країни.

Макроекономічні фактори, які впливають на стан ПБ. Методи балансування ПБ. Теорії та моделі платіжного балансу.

11.4. Аналіз динаміки платіжного балансу України.

Макроекономічні фактори, які впливають на стан ПБ. Методи балансування ПБ. Теорії та моделі платіжного балансу.

Стан платіжного балансу України. Причини дефіциту платіжного балансу країн з перехідною економікою. Аналіз динаміки платіжного балансу України. Фактори негативного впливу на формування ПБ України. Переваги України у сфері вкладення капіталів.

Тема 12

Міжнародна регіональна інтеграція

12.1. Сутність, головні передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції.

Сутність, головні передумови (економічна та географічна близькість, спільність проблем, демонстраційний ефект, “ефект доміно”) і цілі міжнародної економічної інтеграції. Етапи розвитку інтеграційних процесів (преференційні торгові угоди, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, політичний союз) і їх характеристика. Економічні наслідки інтеграції країн. Статичний та динамічний ефекти міжнародної економічної інтеграції. Ефект створення торгівлі. Ефект відхилення торгівлі.

12.2. Типи інтеграційних об'єднань.

країнах СНД: об'єктивні передумови та перспективи розвитку.

12.3. Оцінка міжнародних інтеграційних процесів.

Умови інтеграції країни у регіональні угруповання. Критерії оцінки ефективності розвитку міжнародної економічної інтеграції.

12.4. Сучасні інтеграційні угруповання країн.

Особливості розвитку західноєвропейської інтеграції. Європейський союз та Європейська асоціація вільної торгівлі. Розвиток інтеграційних процесів у Північно–американському регіоні та Латинській Америці. Економічна інтеграція в Азіатсько–Тихоокеанському регіоні, Азії та Африці. Інтеграційні процеси в

12.5. Україна в світових та регіональних інтеграційних процесах.

Основні завдання та умови європейської інтеграції України. Розвиток торговельно-економічних зв'язків із країнами Європи. Україна в системі єврорегіонів.

Участь України в Чорноморському економічному співробітництві (ЧЕС): основні галузеві напрями та пріоритетні завдання. Створення зони вільної торгівлі в рамках ЧЕС.

Прикордонне співробітництво України на сучасному етапі: проблеми та перспективи розвитку.

Тема 13

Глобалізація економічного розвитку

13.1. Формування економічної єдності світу.

Поглиблення інтернаціоналізації світового господарства. Роль НТР у зближенні якісних характеристик сучасного виробництва.

13.2. Особливості сучасної економічної глобалізації.

Глобалізація економічного розвитку і роль МЕВ у налагодженні зв'язків національних економік зі світовим господарством, формуванні елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку.

13.3. Глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи вирішення глобальної продовольчої проблеми. Глобальна енергетична проблема. Міжнародний тероризм у контексті безпеки світової спільноти. Координація міжнародної економічної політики.

Тема 14

Інтеграція України у світову економіку

14.1. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства. Загальні цілі міжнародної економічної політики України

Передумови входження України до світового економічного простору. Місце та роль України у світовій економічній системі.

14.2. Національні економічні інтереси України у сфері МЕВ.

Загальні цілі міжнародної економічної політики України. Проблеми економічної безпеки. Трансформація структури зовнішньої торгівлі. Досягнення експортно-імпоротної збалансованості. Реалізація конкурентних переваг. Україна в міжнародних інвестиційних відносинах. Стабілізація виробництва та його структурна перебудова, залучення іноземних інвестицій. Україна як член СОТ: зовнішні детермінанти економічного розвитку країни. *14.3. Пріоритети України в регіональному співробітництві.*

Проблеми співробітництва з ЄС. Нові регіональні напрями зовнішньоекономічних зв'язків України. Переваги та загрози лібералізації внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі.

Перелік практичних та семінарських занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У навчальному процесі для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів з дисципліни «Міжнародна економіка» передбачено застосування таких методів навчання: проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ділові ігри, банки візуального супроводу.

Проблемні лекції передбачають разом із розглядом основного лекційного матеріалу розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які мають актуальне значення для теорії та практики та відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається (тема 2, 4, 8, 10, 11, 14).

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень (тема 1, 5, 7).

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування (теми 1-14).

Лекційна форма проведення занять передбачає застосування таких методів: пояснювально-ілюстративного, методу проблемного викладу, дискусії, дистанційних та медіа технологій навчання (проблемна лекція, відеолекція, лекція-конференція, лекція-діалог) (теми 1-14).

Практичні заняття передбачають застосування методів: частково-пошукового, дослідницького, інтерактивного (робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ділові ігри, банки візуального супроводу) (тема 1-14).

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів, мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати допуск на екзамен – 35 балів).

Поточний контроль включає оцінювання студентів під час:

Практичних та семінарських занять – активна робота на парі (2 бала за кожне

заняття), за умови виконання студентом активної участі в дискусії стосовно теми заняття та відповіді на постелені питання. Загальна кількість балів 24.

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

фронтальне опитування. Протягом семестру студенти проходять опитування за лекційним матеріалом за темами 1, 3, 5, 7, 9, 11,13. Максимальна оцінка за кожне опитування – 1 бал. Загальна кількість балів 7;

індивідуальне опитування. Протягом семестру студенти проходять індивідуальне опитування за матеріалом практичних занять за темами 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14. Максимальна оцінка – 1 бал за кожне. Загальна кількість балів 7;

контрольні роботи. Протягом семестру студенти пишуть 3 контрольні роботи. Перша контрольна робота включає теми 1-2 та оцінюється у 4 бали, друга контрольна робота – теми 6-7 та оцінюється у 4 бали, третя контрольна робота охоплює теми 10-11 та оцінюється у 4 бали. Максимальна оцінка за контрольні роботи – 12 балів;

колоквіуми. Протягом семестру студенти пишуть 2 колоквіуми. Максимальна оцінка за два колоквіуми – 10 балів. Колоквіум 1 включає теми 1-8. Структура колоквіуму 1: 1) 10 тестових питань (1 бала), 2) практичне завдання (максимальна оцінка – 4 бали). Колоквіум 2 включає теми 9-14. Структура колоквіуму 2: 1) 10 тестових питань (1 бал), 2) практичне завдання (максимальна оцінка – 4 бали).

Самостійна робота здобувача включає:

опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;

вивчення окремих тем та питань, що передбачені для самостійного опрацювання;

підготовка до практичних занять;

підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

пошук (підбір) джерел для підготовки презентацій за заданою тематикою.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену відповідно до графіку навчального процесу. Максимальна сума балів за екзамен складає 40 балів, мінімальна – 25 балів. Екзаменаційний білет складається з 3 завдань. Перше завдання є тестовим, включає 10 тестів та оцінюється у 10 балів, друге завдання є стереотипним і оцінюється у 10 балів та третє завдання є розрахунково-аналітичним і оцінюється у 20 балів. Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці «Шкала оцінювання: національна та ЄКТС». Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E	незадовільно	
35 – 59	FX		не зараховано

Рейтинг-план навчальної дисципліни «Міжнародна економіка»

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Міжнародна економічна система	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Міжнародний поділ праці (МПП), як основа міжнародної економічної системи 2. Основні форми МПП: міжнародна спеціалізація та міжнародне кооперування виробництва 3. Етапи та особливості розвитку сучасного світового господарства 4. Сутність, предмет та структура міжнародних економічних відносин		
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою : «Сутність та основні форми міжнародних економічних відносин»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; розрахунок показників рівня інтегрованості країни в систему МЕВ	Фронтальне опитування	1	
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Середовище МЕВ та характеристика факторів політико-правового середовища 2. Характеристика факторів економічного середовища 3. Характеристика чинників соціально-культурного середовища 4. Характеристика факторів інфраструктурного середовища 5. Основні риси розвитку та методологічна база дослідження міжнародної економічної діяльності 6. Економічні інтереси та економічні закони сучасної міжнародної економічної діяльності		
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою : «Структура середовища міжнародних економічних відносин. Сучасні проблеми розвитку світової економічної системи. Особливості механізму вирішення протиріч між суб'єктами міжнародних економічних відносин»	Активна робота на парі	2
			Письмова контрольна робота	4
Самостійна робота				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; розрахунок показників рівня інтегрованості країни в міжнародну економічну систему	Індивідуальне опитування	1	
Т е м	Аудиторна робота			

а 3. Світовий ринок товарів тт. послуг	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Теорії міжнародної торгівлі. 2. Сутнісна характеристика та структура світового ринку товарів та послуг 3. Організаційні форми міжнародної торгівлі. 4. Особливості ціноутворення в міжнародній торгівлі. 5. Основні тенденції в міжнародній торговельній політиці. 6. Регулювання міжнародних торговельних відносин.		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Розрахунок індексу внутрішньогалузевої торгівлі в умовах збалансованої та незбалансованої зовнішньої торгівлі. Визначення абсолютних та порівняльних переваг країни. Розрахунок альтернативної ціни».	Активна робота на парі	2
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань щодо методичного інструментарію оцінки рівня державного впливу на зовнішньоторговельну сферу	Фронтальне опитування	1
Тема 4. Світовий фінансовий ринок	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність, передумови створення та принципи світового фінансового ринку 4.2. Функції та структура світового фінансового ринку 4.3. Класифікація суб'єктів світових фінансових ринків		
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Суб'єкти світового фінансового ринку та особливості їх діяльності».	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; дослідження еволюції розвитку світового фінансового ринку за його елементами.	Індивідуальне опитування	1	
Тема 5. Прямі інвестиції та міжнародне	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність та форми міжнародних інвестицій. 2. Сучасні тенденції розвитку міжнародного інвестування. 3. Спільне підприємництво у міжнародних економічних відносинах.		

	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Мотивація міжнародного руху капіталу. Прямі іноземні інвестиції та портфельні іноземні інвестиції: спільні та відмінні риси. Інвестиційний клімат та інвестиційний ризик: методи оцінки»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань щодо оцінки інвестиційного клімату країни	Фронтальне опитування	1
Тема 6. Міжнародний кредит	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність та класифікація міжнародних кредитів 2. Сучасні форми міжнародного кредитування. 3. Особливості сучасного розвитку світового ринку позичкових капіталів. 4. Зовнішній борг країни: сутність, структура та методи регулювання.		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Розрахунок лізингових платежів, використання форфейтингу та факторингу»	Активна робота на парі	2
			Письмова контрольна робота	4
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань щодо аналізу рівня зовнішньої заборгованості країни	Індивідуальне опитування	1	
Тема 7. Світовий ринок праці	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність та еволюція формування світового ринку праці. 2. Сучасні центри тяжіння робочої сили. 3. Особливості сучасного розвитку ринку праці		
	Практичне заняття	Семінарське заняття за темою: «Сучасні центри тяжіння робочої сили. Особливості сучасного розвитку ринку праці»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань щодо аналізу основних моделей трудових відносин, які характеризують сучасний світовий ринок праці	Фронтальне опитування	1
Т е м	Аудиторна робота			

а 8. Міжнародна міграція робочої сили	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність, види, причини міжнародної міграції робочої сили. 2. Економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили. 3. Сучасні тенденції міжнародної міграції робочої сили. 4. Державне регулювання міграційних процесів. 5. Роль міжнародних організацій у регулюванні міжнародної міграції робочої сили.	Колоквіум	5
	Семінарське заняття	Семінарське заняття за темою: «Напрямки сучасних міграційних потоків. Характерні риси міжнародної міграції в сучасних умовах розвитку світового господарства. Соціально-демографічні аспекти і наслідки міграції робочої сили для її експортерів та імпортерів»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань щодо аналізу соціально-економічних наслідків міграції робочої сили для конкретної країни	Індивідуальне опитування	1
Тема 9. Світова валютна система	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Генезис світових валютних систем. 2. Види та характеристики валют світу. 3. Види міжнародних розрахунків 4. Структура платіжного балансу та його значення. Методи регулювання платіжного балансу.		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Розрахунок валютного курсу методом прямого та оберненого котирування; крос-курсу, номінального та реального валютного курсу, номінального ефективного та реального ефективного валютного курсу. Визначення рівня ревальвації та девальвації валюти»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань щодо розрахунку вартості контракту з використанням різних цін контракту та цін платежу та крос-курсу валют	Фронтальне опитування	1	
Тема 10	Аудиторна робота			

Міжнародні розрахунки	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність, особливості та умови вибору міжнародних розрахунків при організації експортних та імпорتنих операцій. 2. Основні форми міжнародних розрахунків та їх характеристика. 3. Міжнародні кредитні засоби обігу: векселі, чеки		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Порядок організації розрахунків за міжнародними угодами. Ризики, що виникають при міжнародних платежах»	Активна робота на парі	2
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання завдань використання міжнародних розрахункових операцій в Україні.	Індивідуальне опитування	1
Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	Аудиторна робота			
	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність та структура платіжного балансу країни. 2. Методика складання платіжного балансу країни. 3. Методи регулювання платіжного балансу країни. 4. Аналіз динаміки платіжного балансу України.		
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «Структурування платіжного балансу за шостою редакцією МВФ та аналіз змін його основних розділів на зовнішньоекономічну сферу країни»	Активна робота на парі	1
			Письмова контрольна робота	4
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; дослідження факторів впливу на стан платіжного балансу країни	Фронтальне опитування	1	
Аудиторна робота				
Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Сутність, головні передумови та цілі міжнародної економічної інтеграції. 2. Типи інтеграційних об'єднань. 3. Оцінка міжнародних інтеграційних процесів. 4. Сучасні інтеграційні угруповання країн. 5. Україна в світових інтеграційних процесах		

	Практичне заняття	Практичне заняття за темою: «Визначення статичних та динамічних ефектів інтеграції в залежності від характеру зовнішньоторговельної політики держави. Визначення потенційних інтеграційних переваг України за умов взаємодії з ЧЕС, ЄС»	Активна робота на парі	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; дослідження принципів та рівнів міжнародної економічної інтеграції	Індивідуальне опитування	1
	Аудиторна робота			
Тема 13. Глобалізація економічного розвитку	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Формування економічної єдності світу. 2. Особливості сучасної економічної глобалізації. Її основні прояви. Загрози та можливості. 3. Глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин та шляхи їх вирішення. 4. Особливості сучасної гео економічної моделі розвитку України в міжнародному контексті		
	Семінарське заняття	Семінарське заняття на тему: «Суб'єктивна та об'єктивна глобалізація: сучасні тенденції прояву та наслідки»	Активна робота на парі	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; дослідження сучасних особливостей прояву глобалізації міжнародного економічного співробітництва	Фронтальне опитування	1
	Аудиторна робота			
Тема 14. Інтеграція України у світову економіку	Лекція	Проблемна лекція за питаннями: 1. Необхідність і значення інтеграції України до світового господарства. Загальні цілі міжнародної економічної політики України. 2. Національні економічні інтереси України у сфері МЕН. 3. Пріоритети України в регіональному співробітництві.	Колоквіум	5
	Семінарське заняття	Практичне заняття за темою: «Визначення потенційних інтеграційних переваг України за умов її взаємодії з Європейським Союзом»	Активна робота на парі	1
	Самостійна робота			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; інтеграційні пріоритети України в умовах глобалізації світової економіки	Індивідуальне опитування	1
Іспит			Виконання завдань іспиту	40

Рекомендована література

Основна

1. Бестужева С. В. Міжнародна економіка: опорний конспект лекцій [Електронний ресурс] / С. В. Бестужева. URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4646>
2. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник [Електронний ресурс] / С. В. Бестужева, В. О. Козуб, Н. В. Проскурніна, В. А. Вовк, Ю. Б. Доброскок. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 166 с.
3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, С. В. Громенкова [та ін.]. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 165 с.
4. Бестужева С. В. Міжнародна економічна діяльність України: навч.-практ. посіб. [Електронний ресурс] / С. В. Бестужева. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 197 с.

Додаткова

5. Бестужева С. В. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / С. В. Бестужева, О. М. Котиш, І. В. Мілько // Coastal regions: problems and paradigms of socio-economic development. Section 2. Institutional support of regional development : Колективна монографія. – Riga, Latvia, 2018. – С. 206–233.
6. Бестужева С. В., Козуб В. О. Економічне забезпечення розвитку суб'єктів господарювання у сфері міжнародного бізнесу: формування ефективної системи ризик-менеджменту / С. в. Бестужева, В. О. Козуб // Проблеми правового, фінансового та економічного забезпечення розвитку національної економіки: монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. – Дніпро: Пороги, 2021. – С. 4-52. – Режим доступу
7. Бестужева С. В., Козуб В. О. Теоретико-методичні аспекти визначення впливу глобалізаційних процесів на розвиток економіки України / С. В. Бестужева, В. О. Козуб // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – Випуск 36, 2021 р. – С. 25-30.
8. Бестужева С. В. Теоретико-методичне забезпечення підвищення рівня екологічної безпеки України в умовах євроінтеграції / С. В. Бестужева, І. В. Литовченко, В. О. Бестужев // Науковий погляд: економіка та управління. – 2019. – №1 (63). – С. 149-159.
9. Бестужева С. В. Сучасні проблеми та перспективи інвестиційного співробітництва України / Т. В. Шталь, С. В. Бестужева, А. П. Пестун // Приазовський економічний вісник. – 2019. – №2 (13). – С. 31-36.
10. Бестужева С. В. Розвиток валютної політики України в контексті євроінтеграції: методичний аспект / С. В. Бестужева, Т. С. Бунчикова // Економічні студії. Випуск 1 (27) березень 2020 р.– Львів, 2020. – С. 27-35.
11. Громенкова С. В. Міжнародна трудова міграція як фактор впливу на конкурентоспроможність країн та їх економічне зростання / С. В. Громенкова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – Херсон : ВД «Гільветика», 2018. – Випуск 29. – С. 37–40.

Інформаційні ресурси

12. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. – Режим доступу : <http://unwto.org>.
13. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. – Режим доступу : <http://imf.org>.
14. Офіційний сайт Міжнародної організації з міграції. – Режим доступу : <http://iom.org>.
15. Офіційний сайт Світового банку. – Режим доступу : <http://worldbank.org>.
16. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. – Режим доступу : <http://wto.org>.
17. Офіційний сайт Статистичної служби Європейського Союзу. – Режим доступу : ec.europa.eu/eurostat.
18. Офіційний сайт ЮНКТАД. – Режим доступу : <http://unctad.org>.
19. Сторінка курсу «Міжнародна економіка» на платформі Moodle (персональна навчальна система) : веб-сайт. URL: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4646>